

Revidering av egenavgift för speciallivsmedel (RS/452/2025)

Sammanfattning

Norra sjukvårdsförbundet har gett RSG Läkemedel i uppdrag att göra en nulägesanalys över riktlinjer och regionernas aktuella kostnader för speciallivsmedel (nutritionsprodukter).

Det konstaterades att kostnaderna för dessa produkter ökat rejält de senaste åren men egenavgifterna har inte reviderats sedan 2016, förutom i Jämtland Härjedalen som har räknat upp sina avgifter procentuellt vid några tillfällen och har därför något högre avgifter än övriga Norrlandsregioner i dagsläget.

RSG Läkemedel föreslog tillskapande av en arbetsgrupp, RAG Nutrition, med representation från respektive region för översyn och framtagande av förslag på nya egenavgifter. Grupperingen föreslogs även bevaka utredningsförslaget till ny lag om subvention av speciallivsmedel till barn.

Arbetsgruppen RAG Nutrition har nu utarbetat ett förslag på nytt regelverk och reviderade egenavgifter. Förslaget innebär att ändra nuvarande regelverk där man utgår från patientens uppskattade energibehov till att i stället förskriva den mängd energi (kcal) som patienten behöver, vilket gör att det blir mer rättvist för patienterna. Det blir enklare för förskrivarna att göra likvärdiga bedömningar och det kommer minska behovet av kompletterande anvisningar.

Nuvarande avgiftsnivåer bedöms utifrån kosttilläggets energiinnehåll på nivåerna "Tilläggnutrition" och utifrån patientens energibehov på "Halv-" och "Helnutrition". Regionerna har lokalt utarbetade kompletterande anvisningar till regelverket som till viss del skiljer sig mellan regionerna.

Förslaget innebär inga höjda egenavgifter för barn och ungdomar 0–17 år.

Övergång till vuxennivå föreslås vara vid 18 år, vilket är i likhet med befintliga regler i Jämtland Härjedalen och övriga regioner i landet.

- RAG Nutrition föreslår en mer moderat höjning initialt, för att fortsättningsvis höja egenavgifter mer regelbundet, förslagsvis vart tredje år.
- RAG Nutrition föreslår också regionerna att tillämpa samma åldersspann.

Norra sjukvårdsregionförbundet beslutade 2025-03-27, §12 att föreslå regionerna att anta förslag om revidering av egenavgifter för speciallivsmedel och åldersspann.

Förslag till ändrade egenavgifter föreslås gälla från och med 2025-07-01:

Avgiftsnivå	Regler	Energimängd	Nuvarande egenavgift RJH	Ny egenavgift
Barn och ungdomar				
Barn 0–15 år	statligt reglerad	Oavsett energimängd	120 kr	120 kr
Ungdomar 16-17år		Oavsett energimängd	120 kr	120 kr
Vuxna fr o m 18 år Nuvarande benämning	Ny benämning	Speciallivsmedel med energiinnehåll motsvarande	Nuvarande egenavgift RJH	Ny egenavgift
Tilläggsnutrition 1	Nivå 1 (min nivå)	≤ 400 kcal	266 kr	350 kr
Tilläggsnutrition 2	Nivå 2	> 400 < 1000 kcal	426 kr	600 kr
Halvnutrition	Nivå 3	≥ 1000 < 1500 kcal	958 kr	1100 kr
Helnutrition	Nivå 4 (max nivå)	≥ 1500 kcal	1915 kr	2100 kr

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2025-05-22 § 48 och föreslår regionfullmäktige:

1. anta förslaget om revidering av egenavgifterna för speciallivsmedel och att åldersspannet ska vara lika som övriga regioner inom Norra sjukvårdsförbundet.
2. Reviderade egenavgifter börjar gälla från och med 2025-07-01.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Regionstyrelsen

2025-05-27

Expedieras till

Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Revidering av egenavgifter för speciallivsmedel
- §48 Hälso- och sjukvårdsnämnden Revidering av egenavgift för speciallivsmedel
- Protokollsutdrag Förbundsdirektionen NRF 2025-03-27 §12 Revidering av egenavgifter för speciallivsmedel (dnr 008/25)
- Förslag på reviderade egenavgifter för speciallivsmedel 2025